

לפני 25 שנה

המשמש כיום כצלם, "טיימס" בארץ, החזיק עובד ב"העולם הזה" על השער השתקפו פני נערה, מרים מהצילום, כתשכין שחורית כיד דימוי של הצלם.

זה קרה לפני 25 שנה בדיוק. הכנסת הראשונה נערכה. החלה מערכת הבחירות לכנסת השנייה. סיסמת הבחירות העיקרית של ראשיהמושלחה דוד בן-גוריון, "עגל הזהב או ימות המשיח", הועמדה בספק. ביטאון מחתרת, שטרם השלימה עם קיום המדינה, תוקף את כל הניתן לתקוף. ראשיתו של מסיבה נפישות. מסיבה צבאית לא טוראים.

כל זה תואר ב"העולם הזה" השבוע לפני 25 שנה. גם דוד רובינברג, אז צלם צעיר ומזוקן,

בן-גוריון והמכונה הישראלית הראשונה • תוכניתו של

יצחק שדה • הרגשות התינוקיים של אליזבת טיילור

"העולם הזה" 712
התאריך: 21.6.51

אך כאשר נשאל אחד המפקדים, למה לא הזמנו גם את הטוראים? היתה התשובה הקצרה: "התקציב לא הירשה".

מכל העולם

הפתעתו של האלוף

מאז שאייק ויליאמס, אלוף-העולם ב"מישקל-קל, הגן על תוארו, התחוללו דברים רבים מוזרים במקצת: הדבר היה לפני 17 חודשים, והאלוף החליט להפוך את עורו ולהתמודד גם במישקל חצי-בינוני. שתי שגיאות: אולם אי אפשר לשנות את את תואר אלוף-העולם מבלי להופיע בקרבות, ואייק טעה בחושבו שעבודתו תהיה קלה. הוא התקשר עם מתאגרף בלי-תיידוע בשם ג'ימי קארטר, שהפסיד שניים משלושת הקרבות שערך בשנת 1951, וקבע איתו פגישה על כתר האליפות. דא קרא את פרשני-הספורט: כאשר הופיעו שני המתחרים על הזירה העצומה של מדיסון סקוואר-גארדן, התייחס הקהל לקרב העתיד להתחולל כלקרב בטוח, שייחכן כי תהייה בו מיספר הברקת שלא כדאי להתמיצן. האלוף ויליאמס נראה מתוח ועייף (שמונה שעות לפני הקרב עבד והתאמן בבובות-בוקס כדי להפחית ממישקלו). קארטר, גם כן בן 27, נראה מגושם במיקצת ולפי צחוקו אפשר היה לקבוע, שלא קרא את ניתוחו פרשני-הספורט. ואף לא התחשב בדעת-הקהל. בארבעת הסיבובים הראשונים, נלחם אייק כיאות לאלוף. ביטחונו בחסימת מר לומותיו של יריבו, ג'ימי, זכו בתשואות ותקפנותו במכות שמאליות, שניהתו מכל צד, החלישו את מתנגדו. אבל סיגנונו המיוחד של האלוף לא הועיל. בסיבוב החמישי, בעת שקארטר שלח את ויליאמס לקרשים, הסתמן השינוי. בסיבוב ה-14 פגע גופו של אייק בפעם הרביעית בקר שים, והקרב הפסק. לגימי קארטר לא נותר מה לעשות. אלא לבשר לאשתו ולבנו על השנתיים על ניצחונו.

אנשים

יורק, אך הסביר שלולא הוראותיו החמורות לציוותי-האנויות, היו אלה משאירים מאחריהם לבבות שבורים במיספר רב עוד יותר. * **יחזרה** ("עלילות עקבית") **בורלא** סיכם לפני מכריו את הדרך שבה תשתל טו בניירורק על תגלית המאה ה-20 ששמה דריו: בנו עוד, המשתלם בציור בניורק, הפך קריין קול אמריקה בעיברית; בתו עופרה, שנישאה השבוע — קריינית גלי צה"ל; בנו יאיר — חובב רדיו המ" שדר וקולט להנאות. * מאחר שנהגו-שרים ופסידי-ממשלה גבוהים הירבו לשבת באולם-ההתמנה של מישרד ראשי-הממשלה, נדרש מתנדב שי יחרף את נפשו, יתבע את סילוקם של הנהגים מהאולם. המתנדב: שר החקלאות, **דב יוסף**, שהסביר להם קצרות: "מקומי כם אינו כאן". * שבעה אחר מות אשתו מרגוט, היריע אלוף **יצחק שדה** על הפסדתו הירקובה של תולדות-חייו בספר שייקרא פנקס פתוח, ולא יסתיר פועל מחיי מייסד הפלמ"ח, שהפך חסיד הקומוניזם.

חודש השירות השנתי. חטיבות שונות החליטו כי חודש אחד אינו מספיק ליצירת האווירה המתאימה כדי שכל אדם יחוש אחריות לחיי חברו.

מנחם בגין נכנס לכנסת.
הכנסת ננעלה

לעיתים קרובות נמצאים האנשים במצב רוח של תסיסה, התרגנות: התחשבות בלי-תימספקת בגורמים מישפחתיים, עסקים שנסגרו או חסרים טיפול בהיעדרו של בעלי-הבית. על-מנת לחזק את המוראל, לתת לאנשי שים אפשרות להכיר זה את רעהו טוב יותר, במדים ושלא במדים, קוראת חטיבה מסוימת מדיפעם לאנשיה למסיבות, ש-הן שוררת רוח שונה מזו שעל מיגרש תירגול הסדר. אחד הגדודים כינס את הסגל הפיקודי לאלום ויצ"ר, הבטיח אספקתם של משקאות ומזון, תזמורת, תוכנית רבת-סעופים. הסגל הפיקודי הופיע, מלווה נשותיו, ארוסותיו, סתם חברות, נמנע לשאת סימלי-זהו על השרוול, דרגות על הכתף.

תוך רגעים התרכזה התעניינות הקהל באורחות הגנדרניות, שלא החמיצו את ההזדמנות למשוך את עיני הגברים: בנות חווה, בטעמן הטיבעי, ידעו להימצא ליד

המכונה ההולמת את צבע לבושן. סיסמת הנשים לגברים: "תראה כיצד מתאימה המכונה לחליפתך!"

ים

היתר בלי יציאה

"האם נרד בקפריסין?" שאלו בשמחה 450 הטיילים, שנרשמו לטיול ימי על סיפון א/ק גליה כשהופיעו ברציף נמל חיפה. התשובה היתה: לא. כי כאשר פקיד מישר-רדיהעליה (הפנים) גילו במודעות חברת פטרה שהיא שכרה את אניות שוהם לאירי-גון טיולים לקפריסין (8 ל"י מחלקה שלי-שית, 25 ל"י מחלקה ראשונה), חשבו בלי-בם: מדוע לא תריות המדינה? שיפשו, אך לא מצאו על מה להטיל מס, עד שעלה בלבם רעיון גאוני: נכריח אותם לקבל היתר-יציאה, לשלם לירה אחת מסי-היתר. המס לא היה חוקי. אורח ישראלי המפי-ליג על סיפון אונייה ישראלית לחופי קפריסין (מבלי לרדת באי) אינו יוצא את גבול ישראל. האונייה היא שטח ישראלי, חלק של מדינת-ישראל. אלא שלחברה לא היתה שהות להתיר וזכת. היא שילמה לממשלה 450 ל"י. התור-צאה: כשבא, כעבור שבוע, צורו שני של טיילים, נודע להם כי קריינסיעה שונה, במקום לנסוע עד למול חופי קפריסין, לתת לנוסעים את ההרגשה שיצאו מן המחנה היומימי, נעה האונייה לאורך חופי ישראל, הרחיקה את נוסעיה רק מיספר קי-לומטרים ממישריהם.

צבא

התקציב לא הירשה

כל יחידה עתודאית (מילואים) עלולה לצאת ביום מן הימים למערכה באותו הרכב שבו היא מתאמנת, מבלה יחד את

העם

משיח וממונע

בתימהון-מה נוכח האורח לדעת כי היו בחירות במדינה. התוצאות לא אמרו, למעשה, ולא-כלום: מיספר הבוחרים היה זעום מדי. בכליאות התנפלו כל המיפלגות על התוצאות בקריאת-גיל, הוכיחו מה שלא ניתן להוכחה: שזכו בניצחון אדיר, מכריע. למחרת יום הבחירות לקונגרס (הציוני) החלה המערכה האמיתית: מילחמת הברירות לכנסת השנייה. הפעילה והנמרצת ביותר היתה, כרגיל, מפא"י. תועמלנה מס' 1, ב.ג. (בן-גוריון), פתח בטכס חגיגי את מיפעל קייר-פרייז (ראה להלן). טעה את טעותו הגדולה הראשונה במילחמת-התער-מולה. בקבלו כמתנה מכונית-הדר מידי המיפעל, שפר אור מזור במיקצת על סיסמתו העיקרית בבחירות אלה: "עגל הזהב או ימות המשיח". נביאי התנ"ך לא ניבאו לבואו של משיח ממונע.

מיפלגות

גחלים בוערות

לפתע הוצפו מערכות העיתונים, קירות הבתים בעלוני סטנסי, ביטאון תנועת-מחתרת חדשה: הוועדה לשיחור חברתי-לאומי בציון הכבולה. **ריבין רוחני**: אנשי לח"י לשעבר, מהקיצונים שבהם, מצאו עצמם חסרי-עיסוק, והחליטו לתבוע את עלבון ההמון העיברי הנדכא. לטהר את אוויר הארץ שאינו נקי, מריקבון והתפוררות ומהתרו-צצות מטורפת חסרת-תועלת. עלון המחתרת, גחלים, מתקיף את כל ניתן להתקוף, החל מההמון (המדינה) היסטר, הסובל מאווירה מתוקה של פחד וכאב פיתאום, של ליכלוך רוחני וירידה נפשית וכלה בצה"ל — צבא ההבלגה. לדעת ועדה-השיחור, יש לשאוף ל-נייטרליזציה של המזרח התיכון, ליצירת ברית אסיתית ולניצול השפעה סובייטית (כתכסיס זמני).

אולם בסיכומי של עניין, מתקבל רושם של קבוצת אנשים חולניים המגדירה את אורחי ישראל כיהודנים, ואת תגובת מר-שלת ישראל על סיכסוך (אגם) החולה כצריחות-עורב צרודות.

על פני שטח עמודי ירחו-המחתרת מוש"מצים גורמים רחוקים זה מזה כמנחם בגין (למרות שאין להתייחס לתנועת החירות בלעג) והטולם הזה, (שבועון החיללים המשחחרים, הפוחדים כנראה ממילתם אשר תחזירם לגשק).

עיתונאים ואנשי-ציבור הגיבו על העלון בחיך סלחני, אך שכחו כי קבוצה קטנה מזאת ("חזית המולדת") ביצעה את רצח הרוזן פולקה ברנדוט, מתוך אר"ם, והטילה מהומה במערכות-הביטחון הישראליות לי-משך חודשים.

המשק

המכונה המתאימה לחליפה

במידה שהתמלא אולם הענק של מיפעל קייר-פרייז אורחים, שבאו לחנוכה הי-מיפעל, פתחה התעניינות במכונות הי-מבריקות החדשות, שירדו מהסרטי-הנע. של הצבעים של המכונות הנהדרות התמוג בגווני שמלות וחליפות היקרות, שיצאו לפני ימים מיספר מידי התופרות.